

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 29PP/176/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121011665
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rudolf Bott
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121011665.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Rudolfom Bottom, v trestnej veci odsúdeného G. M., o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 01.12.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd žiadosť odsúdeného: G. M., nar. XX.XX.XXXX v G., trvale bytom G.

t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 07.07.2020, sp. zn. 3T/51/2020
- rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 29.10.2019, sp. zn. 3T/60/2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 02.11.2021 sp. zn. 3T/60/2019,

z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 11.08.2021 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh odsúdeného G. M. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v čase rozhodovania o jeho návrhu o podmiennečné prepustenie vykonáva v ÚVTOS Leopoldov trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 07.07.2020 sp.zn. 3T/51/2020 vo výmere 2 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a trestným rozkazom Okresného súdu Trnava zo dňa 29.10.2019, sp. zn. 3T/60/2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 02.11.2021 sp. zn. 3T/60/2019 (neosvedčenie sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia) vo výmere 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Odsúdený vo svojom návrhu uvádza, že spĺňa formálne aj materiálne podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Počas výkonu trestu sa usiluje správať čo najlepšie, zapája sa do všetkých dobrovoľníckych prác, je aktívny aj v záujmovej činnosti. Je pracovne zaradený, s jeho prácou sú nadriadení spokojní. Uvedomuje si nesprávnosť svojho doterajšieho konania. Možno od neho očakávať, že v budúcnosti bude viesť riadny život. Po prepustení z výkonu trestu má zabezpečenú prácu, vráti sa k svojej družke a deťom. Vo výkone trestu je druhýkrát, v prvom prípade bol z výkonu trestu podmiennečne prepustený a následne mu bol trest amnestovaný.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to hodnotenie odsúdeného vypracované riaditeľom ÚVTOS, skrátený výpis klienta, odpis z registra trestov, lustrácia v ZVJS, rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 07.07.2020 sp.zn. 3T/51/2020, trestný rozkaz Okresného súdu Trnava zo dňa 29.10.2019 sp.zn. 3T/60/2019, uznesenie Okresného súdu Trnava zo dňa 02.11.2021 sp.zn. 3T/60/2019, lekárska správa syna Borisa Snitku, prehlásenie o bývaní, rodné listy maloletých Borisa Snitku a Viktórie Snitkovej, čestné prehlásenie.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Leopoldov vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu väzby a následného krátkeho výkonu trestu odňatia slobody v predchádzajúcom ústave bolo na požadovanej úrovni, bez negatívnych poznatkov. Pracovne zaradený nebol. Disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný nebol. Počas umiestnenia v terajšom ústave je správanie a vystupovanie odsúdeného na požadovanej úrovni, bez negatívnych poznatkov. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. Príkazy a nariadenia príslušníkov plní a rešpektuje, v kolektíve odsúdených konfliktné situácie nevyvoláva. Osobnú a kolektívnu hygienu dodržiava, chodí riadne ustrojený a dbá o svoj zovňajšok. V osobných veciach si udržiava náležitý poriadok. Z radov odsúdených nezastáva žiadnu funkciu. Doposiaľ bol jedenkrát disciplinárne odmenený, a to dňa 29.06.2021 pochvalou za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení pracovných povinností. Disciplinárne potrestaný nebol. Počas výkonu trestu neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Odsúdený je od 23.02.2021 pracovne zaradený na pracovisku mimo ústav s dohľadom Replast. Pracovnú morálku má na požadovanej úrovni, bez negatívnych poznatkov, fond pracovnej doby riadne využíva. Podľa potreby a určenia je zapájaný do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. Menovaný je slobodný, s družkou má dve deti, na ktoré si vyživovaciu povinnosť nahlásil a aj si ju riadne plní. Kontakt udržiava formou korešpondencie, telefonovania a návštev s rodičmi, bratom, starou matkou, družkou a deťmi. Pred výkonom väzby býval s družkou a deťmi u svojej starej matky, s rovnakou perspektívou aj po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený je individuálnymi pohovormi vedený k rešpektovaniu a dodržiavaniu interných a spoločenských noriem a ústavného poriadku. Formou individuálnych pohovorov je zapájaný do protitoxikomanickej osvety. Deklaruje snahu o abstinenciu od drog do budúca. Možno konštatovať, že stanovené ciele v rozšírenom programe zaobchádzania plní. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. V súčasnosti nie je v pedagogickej dokumentácii evidované ďalšie trestné stíhanie vedené voči nemu. Dňa 29.06.2021 sa konalo pojednávanie Okresného súdu Trnava o podmienčnom prepustení, kde menovaný svoju žiadosť o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zobral späť. Riaditeľ ÚVTOS v závere hodnotenia konštatuje, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmienčné prepustenie a odporúča ho podmienčne prepustiť.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva dátum možného podmienčného prepustenia 11.09.2021.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 5 záznamov pre rôznorodú trestnú činnosť.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že s poukazom na odpis registra trestov z ktorého vyplýva, že odsúdený bol päťkrát súdne trestaný a tiež s poukazom na to, že odsúdenému už v minulosti bola daná možnosť nápravy v podobe podmienčného prepustenia má za to, že odsúdený nesplnil druhú materiálnu podmienku, a preto navrhuje žiadosť odsúdeného o podmienčné prepustenie zamietnuť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že ľutuje, čo spravil. V budúcnosti nemá v pláne páchať trestnú činnosť, chce viesť riadny život a ísť svojim deťom príkladom.

Obhajca odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedol, že má za to, že odsúdený spĺňa formálne aj materiálne podmienky na jeho podmienčné prepustenie. Je toho názoru, že doterajší výkon trestu odňatia slobody mal v jeho prípade jednoznačne prevýchovný účinok a zároveň je možné do budúca očakávať, že povedie riadny život, na čo má vytvorené všetky podmienky. Má rodinu, dve maloleté deti, ktorých syn Boris má zdravotné problémy a vyžaduje si zvýšenú starostlivosť, rovnako tak má odsúdený zabezpečenú prácu, bývanie a teda má vytvorené všetky podmienky na to, aby preukázal súdu aj spoločnosti, že dokáže viesť riadny život. Je pravdou, že odsúdený bol v minulosti päťkrát súdne trestaný. Poukazuje však na to, že v prípade prvých troch odsúdení sa na odsúdeného hľadí akoby nebol odsúdený a rovnako tak čo sa týka predchádzajúceho podmienčného prepustenia, tam poukazuje na to, že nebolo možné ani dôsledne skúmať jeho správanie počas skúšobnej doby, keďže tento trest mu bol amnestovaný. Teda nemožno poukazovať na to, že už mal v minulosti odsúdený šancu, je pravda, že sa dopustil ako predchádzajúcich odsúdeniach ďalšej trestnej činnosti, avšak už uplynulo viac ako 10 rokov odvdedy ako bol naposledy odsúdený. S poukazom na tieto skutočnosti je možné jeho odsúdenia z roku 2019 a 2020 vnímať ako exces z jeho dovtedajšieho správania. Odsúdený úprimne ľutuje trestnú činnosť, uvedomil si nesprávnosť svojho konania a s poukazom na toto je toho názoru,

že je tu priestor na to, aby mu súd dal šancu na preukázanie polepšenia a preto navrhuje, aby súd žiadosti odsúdeného vyhovel, aby mu uložil skúšobnú dobu aj v maximálnej dĺžke zákonného rozpätia za súčasného uloženia primeraných obmedzení a povinností, ev. probačného dohľadu, pričom týmto spôsobom bude zabezpečená ochrana spoločnosti.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienčné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z dikcie citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody za súčasného splnenia 3 podmienok:

- vykonanie zákonom stanovenej doby uloženého trestu,
- odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukazuje polepšenie,
- od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienčné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmienčné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienčnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienčnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmienčnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmienčného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania

vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona ku dňu 11.09.2021. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 01.12.2021 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená je. Na základe záverov plynúcich z hodnotenia odsúdeného Ústavom na výkon trestu odňatia slobody dospel súd k záveru, že vo vzťahu k odsúdenému neboli konštatované žiadne také negatívne skutočnosti a poznatky o jeho osobe, ktoré by mali za následok nesplnenie tejto materiálnej podmienky.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je. Súd pri skúmaní splnenia tejto podmienky objasňuje, skúma, posudzuje komplexnejšie všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostrediu, v ktorom žil, celý jeho doterajší život, povahu, charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti. Napriek tomu, že odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním polepšenie, jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Odsúdený už bol v minulosti súdne trestaný (má 5 záznamov) za rôznorodú trestnú činnosť. Aktuálne vykonáva trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 07.07.2020 sp.zn. 3T/51/2020 pre prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Trestného zákona, ktorý spáchal v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia trestným rozkazom Okresného súdu Trnava zo dňa 29.10.2019 sp.zn. 3T/60/2019, v ktorej trestnej veci bolo následne rozhodnuté o neosvedčí sa odsúdeného v skúšobnej dobe a bolo mu nariadené uložený trest odňatia slobody vykonať. Na nápravu odsúdeného a uvedomenie si negatívnych dôsledkov jeho konania teda zjavne nemala vplyv ani bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody pri podmiennečnom odsúdení. Je zrejmé, že odsúdený si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Osoba odsúdeného nevytvára predpoklady na úvahu, že v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. V jeho prípade preto prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti. K vyjadreniu obhajcu, že v prípade prvých troch odsúdení má tieto odsúdený zahľadené súd uvádza, že pri posudzovaní prognózy vedenia riadneho života súd môže a má prihliadnúť i na predchádzajúce odsúdenia, aby mohol starostlivo vyhodnotiť, či sú u odsúdeného dané podmienky na prípadný pozitívny výsledok v tomto smere. Hoci obhajcom uvádzané odsúdenia boli odsúdenému už zahľadené teda platí u neho fikcia, že sa na neho hľadí ako by nebol odsúdený, táto nebráni súdu pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného prihliadať na skutočnosť, že páchatel už v minulosti spáchal trestný čin. Zahľadením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahľadené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu. Opakované negatívne

správanie odsúdeného po jeho predchádzajúcom odsúdení, hoci i zahladenom, takúto záruku napriek uplynutiu určitej doby medzi odsúdeniami, nedáva.

Vzhľadom na vyššie uvedené mal preto súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je aktuálne možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov. Z uvedených dôvodov zamietol návrh odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.